

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	6Cdo/220/2016
Identifikačné číslo spisu:	7109214871
Dátum vydania rozhodnutia:	26.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Ivan Machyniak
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:7109214871.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky vo veci žalobcu ATTICA, a. s., so sídlom v Košiciach, Hrnčiarska 23, IČO: 36 175 510, proti žalovaným 1/ EUROSUPPORT s. r. o., so sídlom v Košiciach, Cesta Pod Hradovou 39, IČO: 36 217 077, 2/ Z.P.G. s. r. o., so sídlom v Blažiciach, Blažice 128, IČO: 45 944 369, obaja v dovolacom konaní zastúpení JUDr. Jánom Garančovským, advokátom so sídlom v Košiciach, Kukučínova 19, o určenie vlastníckeho práva, vedenej na Okresnom súde Košice I pod sp. zn. 39C/299/2009, o dovolaní žalovaného 1/ a žalovaného 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2016 sp. zn. 5Co/501/2015, takto

rozhodol:

Rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 26. apríla 2016 sp. zn. 5Co/501/2015 z r u š u j e a v e c m u v r a c i a n a d ě a ľ š i e k o n a n i e .

Odôvodnenie

1. Okresný súd Košice I rozsudkom z 9. januára 2015 č. k. 39C/299/2009 -376 určil, že ATTICA, a. s. so sídlom Hrnčiarska 23, 040 01 Košice je výlučným vlastníkom pozemku (parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape) parc. č. XXX, vo výmere 429 m², druh pozemku: zastavané plochy a nádvoria, pozemku (parcela registra „C“ evidovaná na katastrálnej mape) parc. č. XXX, vo výmere 175 m², druh pozemku: záhrady a stavby so súpisným číslom XXX, na pozemku parc. č. XXX, popis stavby: dom meštiansky, Hrnčiarska XX, všetky nehnuteľnosti nachádzajúce sa v okrese Košice I, obec: Košice - Staré Mesto, katastrálne územie: G., zapísané na liste vlastníctva č. XXXX. Návrh voči žalovanému 2/ zamietol a vyslovil, že o trovách konania rozhodne po nadobudnutí právoplatnosti rozhodnutia vo veci samej. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že uznesením z 31. mája 2011 pripustil na návrh žalobcu, aby do konania vstúpila spoločnosť Z. P. G. s. r. o., ako žalovaný 2/, lebo zistil, že táto spoločnosť bola zapísaná v katastri nehnuteľností ako vlastník predmetných nehnuteľností (žalobca vstup ďalšieho účastníka do konania odôvodnil tým, že k prevodu vlastníckeho práva došlo v čase po zrušení poznámky o tomto prebiehajúcom konaní v KN). Pokiaľ ide o naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení uviedol, že určovacia žaloba vo vzťahu k nehnuteľnostiam je spravidla vždy prípustná z dôvodu, že rozsudok vyhovujúci žalobe môže byť podkladom pre zápis vlastníckeho práva žalobcu v katastri nehnuteľností. Vo veci samej vychádzal zo zistenia, že žalobca ako predávajúci a

žalovaný 1/ ako kupujúci uzavreli dňa 26. 5. 2008 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod vyššie označených nehnuteľností, a že kúpnu zmluvu v mene žalobcu ako predávajúceho a aj v mene žalovaného 1/ ako kupujúceho podpísal Ing. Ivan Šebesta, konajúci v mene spoločnosti ATTICA, a. s., v pozícii podpredsedu predstavenstva a v mene spoločnosti EUROSUPPORT, s. r. o., v pozícii konateľa. Keďže v takomto prípade bolo možné vykonať prevod majetku spoločnosti podľa § 196a ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka v znení účinnom v čase uzavretia právneho úkonu len po predchádzajúcom súhlase dozornej rady, ako predbežnú otázku skúmal, či takýto súhlas (ne)bol dozornou radou udelený. Výsledkami vykonaného dokazovania mal preukázať, že dozorná rada žalobcu neudelila predchádzajúci súhlas k prevodu predmetných nehnuteľností na žalovaného 1/. Dospel preto k záveru, že kúpna zmluva z 26. 5. 2008 bola uzavretá v rozpore s vyššie citovanými ustanoveniami Obchodného zákonníka a teda, že ide podľa § 39 Občianskeho zákonníka o právny úkon absolútne neplatný. Za základ svojho rozhodnutia vzal ďalej zistenia, že v katastri nehnuteľností bola ako vlastník predmetných nehnuteľností zapísaná spoločnosť SAFKAS s. r. o., a to na základe rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy pod V 7431/09 zo 7. 10. 2009, že spoločnosť ATTICA, a. s. (žalobca), ako predávajúca a Z. P. G. s. r. o. ako kupujúca uzavreli dňa 21. 3. 2011 kúpnu zmluvu, ktorej predmetom bol prevod predmetných nehnuteľností a že na základe rozhodnutia o povolení vkladu kúpnej zmluvy pod V - 5424/11 z 29. 7. 2011 bola v katastri nehnuteľností zapísaná ako vlastník predmetných nehnuteľností spoločnosť INTEGRAL SOLUTIONS s. r. o. Okrem toho z informácie Okresného úradu Košice katastrálny odbor z 20. 5. 2014 zistil, že Správa katastra Košice dňa 6. 10. 2009 zrušila poznámku evidovanú pod P2 381/09, ktorá sa týkala tohto konania, vykonala dňa 6. 11. 2009 zápis poznámky č. P2 724/09 (pol. V z. 537/09), ktorá sa týkala konania vedeného pred OS Košice I sp. zn. 37C/308/2009 a že znovu na základe návrhu žalobcu z 11. 4. 2011 vykonala dňa 9. 5. 2011 poznámku, ktorá sa týkala tohto konania. Vzhľadom na tieto zistenia skúmal, či ďalší nadobúdatelia mohli platne získať vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam a či výrok právoplatného rozsudku o určení vlastníckeho práva je v zmysle § 159a O. s. p. záväzný aj vo vzťahu k nim. Keďže kúpnu zmluvu z 26. 5. 2008 uzavretú medzi žalobcom a žalovaným 1/ považoval za absolútne neplatný právny úkon, riadiac sa zásadou, že v systéme občianskeho práva nikto nemôže platne nadobudnúť vlastnícke právo k veci od nevlastníka dospel k právnomu názoru, že spoločnosť SAFKAS, s. r. o., EUROSUPPORT s. r. o., ATTICA, a. s., Z.P.G. s. r. o. a INTEGRAL SOLUTIONS s. r. o., nemohli platne a riadne nadobudnúť vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu. Podľa okresného súdu žalobca označil v čase podania žaloby správne za žalovanú spoločnosť EUROSUPPORT s. r. o., lebo tento subjekt bol v tomto čase zapísaný na liste vlastníctva ako vlastník predmetných nehnuteľností. Na danom liste vlastníctva figurovala už od 6. 11. 2009 poznámka informujúca o tom, že na súde sa začalo súdne konanie, v ktorom sa uplatňuje vecné právo k nehnuteľnosti. Táto poznámka sa na liste vlastníctva nachádzala aj v čase, kedy žalobca vykonal prevod vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na žalovaného 2/. Dospel k záveru, že podľa § 159a O. s. p. je výrok právoplatného rozsudku o určení vlastníckeho práva záväzný voči každému ďalšiemu nadobúdateľovi, t. j. aj voči žalovanému 2/. Žalobe preto vyhovel len vo vzťahu k žalovanému 1/ a voči žalovanému 2/ žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu zamietol. Právne vec posúdil podľa § 80 písm. c) O. s. p., § 44a a § 159a O. s. p., § 126 ods. 1, § 132 ods. 1, § 133 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka a § 196a ods. 1 a ods. 2 Obchodného zákonníka. Rozhodnutie o náhrade trov konania odôvodnil s poukazom na ustanovenie § 151 ods. 3 O. s. p.

2. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 26. apríla 2016 sp. zn. 5Co/501/2015 o odvolaniach žalobcu (odvolaním napadol rozsudok vo výroku, ktorým bola žaloba voči žalovanému 2/ zamietnutá) a žalovaných 1/ a 2/ rozsudok okresného súdu potvrdil a odvolanie žalovaného 2/ odmietol. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že rozsudok okresného súdu je presvedčivý vo svojich dôvodoch, a že s týmito dôvodmi súhlasí. K dôvodom rozhodnutia okresného súdu doplnil, že nemožno hovoriť o odpadnutí naliehavého právneho záujmu pre žalobcu, keďže aj v odvolaní sa žalovaný 1/ a 2/ bránili, že „nebol dôvod na určovací výrok rozsudku podľa ustálenej súdnej praxe, lebo kúpna zmluva uzatvorená 26. 5. 2008 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným 1/ ako kupujúcim mala byť absolútne neplatným právnym úkonom“. Túto prejudiciálnu otázku vyriešil súd a síce ide o neplatnosť v účinkoch právneho úkonu od počiatku, žalobca sa cíti byť vlastníkom predmetných nehnuteľností, avšak „pre zvýraznenie vlastníckych vzťahov vo vzťahu žalobcu a žalovaných bolo potrebné vyhovieť návrhu vo vzťahu k

žalovanému 1/ a žalobu voči žalovanému 2/ zamietnuť, keďže už bolo predchádzajúcim výrokom určené vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam v prospech žalobcu.“ Za správny, výsledkami vykonaného dokazovania podložený považoval záver okresného súdu, podľa ktorého dozorná rada žalobcu nikdy neudelila súhlas k prevodu vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam na žalovaného 1/. Žalobca v čase podania žaloby označil správne žalovaného 1/ za pasívne vecne legitimovaný subjekt. Aj keď išlo o určenie vecných práv k nehnuteľnosti, keď bol daný návrh na zápis informatívnej poznámky o začatí súdneho konania podľa § 44a O. s. p., nehnuteľnosť mala byť po zápise na katastri prevedená na ďalšiu osobu (§ 159a O. s. p.). Ak následne žalovaný vykonal prevod vlastníctva na ďalšiu osobu, a táto ďalšia osoba previedla vlastníctvo na tretiu právnickú osobu, tento stav mohol byť odstránený len žalobou o určenie vlastníckeho práva v prospech žalobcu, lebo žalobca pri každom prevode musel procesne reagovať a navrhnúť popri žalovanom 1/ „ďalšie pristúpenie týchto nadobúdateľov ako žalovaných 2/, resp. 3/, aby tak dosiahol vymedzenie pasívnej legitimácie v prospech zákonného legitimovaného subjektu.“ Odvolanie žalobcu do druhého výroku rozsudku posúdil ako neopodstatnené. Za nedôvodné považoval aj odvolanie žalovaných 1/ a 2/, z ktorého dôvodu rozsudok okresného súdu potvrdil. Žalovaný 2/, voči ktorému bola žaloba zamietnutá, bol v konaní úspešný. Jeho odvolanie preto bolo podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. odmietnuté.

3. Proti tomuto rozsudku krajského súdu podali včas dovolania žalovaný 1/ a žalovaný 2/ (do výroku, ktorým krajský súd jeho odvolanie odmietol). Žalovaný 1/ v dovolaní uviedol, že odvolací súd svoj právny záver riadne neodôvodnil, keď nedal žiadnu odpoveď na jeho námietky týkajúce sa nesprávneho právneho posúdenia naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení podľa stavu v čase rozhodovania a týkajúce sa platnosti nadobudnutia vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalovaným 2/. V súvislosti s otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení odvolací súd vôbec nevzal do úvahy, že žalobca bol v priebehu konania zapísaný do katastra nehnuteľností ako výlučný vlastník predmetných nehnuteľností, a teda, že nastal stav, ktorého sa žalobca určovacím výrokom domáhal. Žalobcom tvrdený stav právnej neistoty bol odstránený. V čase vyhlásenia rozsudku súdu prvej inštancie naliehavý právny záujem vo vzťahu k jeho osobe tu nebol daný, preto mal súd bez ďalšieho žalobu voči nemu zamietnuť. Rovnako sa odvolací súd nijako nevysporiadal s otázkou, akou právnou vadou trpela kúpna zmluva uzavretá 21. 3. 2011 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim. Odôvodnenie rozsudku v tomto smere považoval za vnútorne rozporné, keď obidva sudy na jednej strane síce dospeli k záveru, že žalobca nikdy neprestal byť vlastníkom predmetných nehnuteľností, ale na druhej strane zároveň tvrdili, že žalovaný 2/ kúpou nehnuteľností od žalobcu kupoval od nevlastníka. Takáto argumentácia odvolacieho súdu je právne neudržateľná. Rozsudok odvolacieho súdu je preto nepreskúmateľný, čím došlo k znemožneniu, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu jeho práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolanie odôvodnil aj tým, že rozsudok odvolacieho súdu spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci. Navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zrušil v celom rozsahu a vec vrátil krajskému súdu na ďalšie konanie.

4. Žalovaný 2/ v dovolaní uviedol, že odvolací súd v jeho prípade postupoval nesprávne, keď vecne neprejednal ním podané odvolanie, ale ho odmietol z dôvodu podľa § 218 ods. 1 písm. b) O. s. p. Týmto nesprávnym procesným postupom došlo k porušeniu jeho práva na súdnu ochranu, ako aj práva na vecné prejednanie a rozhodnutie sporu. Okresný súd rozsudkom určil, že žalobca je výlučným vlastníkom nehnuteľností, ktoré sú predmetom sporu. Hoci žaloba proti nemu bola zamietnutá, právoplatný výrok tohto rozsudku je záväzný aj vo vzťahu k nemu podľa § 159a O. s. p. a teda vyvoláva dôsledky a hmotnoprávne účinky aj voči jeho osobe. Zdôraznil, že kúpnu zmluvou uzavretou 21. 3. 2011 medzi žalobcom ako predávajúcim a ním ako kupujúcim nadobudol predmetné nehnuteľnosti do svojho výlučného vlastníctva, a to od ich vlastníka (žalobcu). Rozsudkom súdu prvej inštancie v spojení s rozsudkom odvolacieho súdu o toto vlastníctvo prišiel. Takýto záver je pre neho bez akýchkoľvek pochybností neprijateľný. Bol preto osobou oprávnenou podať odvolanie proti určovaciemu výroku prvoinštančného rozsudku. Ak odvolací súd dospel k opačnému záveru, zaťažil konanie vadou v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Navrhol preto rozsudok odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

5. Žalobca svoje právo vyjadriť sa k dovolaniam žalovaných nevyužil.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 35 C. s. p.) po zistení, že dovolania podali v stanovenej lehote žalovaní 1/ a 2/, v ktorých neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C. s. p.), zastúpení advokátom (§ 429 ods. 1 C. s. p.), bez nariadenia pojednávania dospel k záveru, že dovolania oboch žalovaných sú podľa § 420 písm. f) C. s. p. prípustné a súčasne tiež dôvodné.

7. V preskúmvanej veci dovolania boli podané po 1. júli 2016, kedy nadobudol účinnosť Civilný sporový poriadok. Najvyšší súd preto podmienky, za ktorých možno podať dovolanie posudzoval podľa právnej úpravy účinnej od uvedeného dňa, t. j. podľa Civilného sporového poriadku.

8. Podľa § 419 C. s. p. proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné a podmienky prípustnosti dovolania, sú uvedené v ustanoveniach § 420 a § 421 C. s. p. V danom prípade žalovaný 1/ odôvodňoval prípustnosť a zároveň opodstatnenosť dovolania predovšetkým existenciou vady v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. a žalovaný 2/ vadou v zmysle citovaného zákonného ustanovenia.

9. Podľa § 420 písm. f) C. s. p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

10. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) O. s. p. treba rozumieť taký vadný postup súdu, ktorý sa prejavuje v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, vymykajúcich sa nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu, právo na preskúmanie vecnej správnosti prvostupňového rozhodnutia v inštančnom konaní odvolacím súdom a pod. Pri posudzovaní znemožnenia uskutočňovať strane jej patriace procesné práva, je nevyhnutné skúmať intenzitu zásahu do práva na spravodlivý proces a jednotlivé konkrétne porušenia procesných práv je potrebné hodnotiť v kontexte celého súdneho konania, v kontexte dopadu na ďalšie procesné postupy súdu a možnosti strany namietať alebo zvrátiť nesprávny postup súdu.

11. To, že aj právo na riadne odôvodnenie súdneho rozhodnutia patrí medzi základné zásady spravodlivého súdneho procesu, vyplýva z ustálenej judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej len „ESLP“). Judikatúra tohto súdu ale nevyžaduje, aby na každý argument strany, aj na taký, ktorý je pre rozhodnutie bezvýznamný, bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument (Ruiz Torija c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-A, s. 12, § 29; Hiro Balani c. Španielsko z 9. decembra 1994, séria A, č. 303-B; Georgiadis c. Grécko z 29. mája 1997; Higgins c. Francúzsko z 19. februára 1998).

12. Rovnako sa Ústavný súd Slovenskej republiky vyjadril k povinnosti súdov riadne odôvodniť svoje rozhodnutie v náleze III. ÚS 119/03-30. Výslovil, že súčasťou obsahu základného práva na spravodlivý proces je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (IV. ÚS 115/03).

13. Aj Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti vo viacerých svojich rozhodnutiach práve pod vplyvom judikatúry ESLP a judikatúry ústavného súdu zaujal stanovisko, že medzi práva účastníka občianskeho súdneho konania na zabezpečenie spravodlivej ochrany jeho práv a právom chránených záujmov patrí nepochybne aj právo na spravodlivý proces a že za porušenie tohto práva treba považovať

aj nedostatok riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia súdneho rozhodnutia. Povinnosť súdu rozhodnutie náležite, v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O. s. p. (§ 220 ods. 2 a 3 C. s. p.) odôvodniť, je totiž odrazom práva účastníka na dostatočné a presvedčivé odôvodnenie spôsobu rozhodnutia súdu, ktorý sa vyporiadava so všetkými právne relevantnými dôvodmi uplatnenej žaloby, ako aj so špecifickými námietkami účastníka (pozri napr. rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 131/2009, sp. zn. 2 Cdo 43/2012, sp. zn. 4 Cdo 165/2009, sp. zn. 5 Cdo 257/2010, sp. zn. 6 Cdo 362/2013, sp. zn. 7 Cdo 255/2012, sp. zn. 8 Cdo 72/2013) .

14. Dovolací súd dospel preto k záveru, že za znemožnenie strane uskutočňovať jej patriace procesné práva v takej miere, že dochádza k porušeniu práva na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., treba považovať aj taký postup súdu, keď v jeho rozhodnutí nie sú uvedené žiadne dôvody alebo ak v ňom absentuje vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie vo veci, prípadne, ak argumentácia obsiahnutá v odôvodnení rozhodnutia je natoľko vnútorne rozporná, že rozhodnutie ako celok je nepresvedčivé.

15. Pokiaľ ide o dovolanie žalovaného 1/, odôvodnil porušenie práva na spravodlivý proces tým, že rozhodnutie odvolacieho súdu je nepreskúmateľné, keď sa vôbec nevyporiadal s jeho námietkami, ktoré boli podstatné pre rozhodnutie o odvolaní.

16. K tejto námietke žalovaného 1/ dovolací súd uvádza, že tak v prípade rozsudku súdu prvej inštancie ako aj rozsudku odvolacieho súdu treba dôsledne trvať na požiadavke úplnosti, výstižnosti a presvedčivosti odôvodnenia rozhodnutia. Súdny musí podať výklad opodstatnenosti, pravdivosti, zákonnosti a spravodlivosti výroku rozsudku vyčerpávajúcim spôsobom. V odôvodnení svojho rozhodnutia sa musia vyporiadať so všetkými rozhodujúcimi skutočnosťami a ich myšlienkový postup musí byť v odôvodnení dostatočne vysvetlený nielen poukazom na všetky skutočnosti zistené vykonaným dokazovaním, ale tiež s poukazom na právne závery, ktoré boli nimi prijaté. Právne závery súdu môžu byť dostatočne preskúmateľné len vtedy, ak súd po skutkovom vymedzení predmetu konania podá zrozumiteľný a jasný výklad, z ktorých ustanovení zákona alebo iného právneho predpisu vychádzal, ako ich interpretoval a prečo pod tieto ustanovenia podriadil, prípadne nepodriadil zistený skutkový stav.

17. Dovolací súd po preskúmaní veci dospel k záveru, že rozsudok odvolacieho súdu z hľadiska požiadavky na riadne a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia vyplývajúcej z ustanovenia § 220 ods. 2 a 3 C. s. p. (predtým § 157 ods. 2 O. s. p. v spojení s § 211 O. s. p.) neobstojí.

18. Predovšetkým treba uviesť, že odvolací súd nedal v dôvodoch rozsudku náležitú odpoveď na právnu argumentáciu uplatnenú žalovaným 1/ v odvolaní, týkajúcu sa existencie naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. Na jeho argumenty, že žalobca bol v priebehu konania zapísaný ako vlastník predmetných nehnuteľností v katastri nehnuteľností, že podľa názoru samotných súdov vlastnícke právo k nehnuteľnostiam z dôvodu absolútnej neplatnosti kúpnej zmluvy z 26. 5. 2008 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/ nestradilo, a že sám žalobca v pozícii vlastníka uzavrel dňa 21. 3. 2011 so žalovaným 2/ kúpnu zmluvu, predmetom ktorej bol prevod predmetných nehnuteľností, a teda, že tu podľa stavu v čase rozhodovania vo vzťahu k nemu neexistoval naliehavý právny záujem žalobcu na požadovanom určení, odvolací súd vôbec nereagoval. Uvedené argumenty ale znamenajú, že podľa stavu v čase rozhodovania konajúcich súdov medzi žalobcom a žalovaným 1/ neexistoval žiaden právny vzťah týkajúci sa vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktoré sú predmetom sporu (v súvislosti s predmetom sporu tu prichádzala do úvahy už len existencia právneho vzťahu medzi žalobcom a žalovaným 2/, prípadne žalobcom a spoločnosťou INTEGRAL SOLUTIONS s. r. o.), a teda tu nemohol existovať ani stav neistoty v právnych vzťahoch medzi žalobcom a žalovaným 1/, ktorý by bolo treba určovacou žalobou medzi týmito stranami odstraňovať. Z uvedeného okrem iného vyplýva, že argumentácia žalovaného 1/ bola z hľadiska ustanovenia § 80 písm. c) O. s. p. (teraz § 137 písm. c) C. s. p.) pre rozhodnutie vo veci samej podstatná. Bolo preto nevyhnutné, aby sa odvolací súd týmito argumentami žalovaného 1/ zaoberal a dal na ne jasnú a zrozumiteľnú odpoveď, čo odvolací súd neurobil. Za takúto odpoveď nemožno považovať dôvody uvedené v jeho rozsudku na strane 10

posledný odsek, kde sa síce uvádza, že „nemožno hovoriť o odpadnutí naliehavého právneho záujmu pre navrhovateľa“, no v spojení s ďalším nasledujúcim textom ide o dôvody nezrozumiteľné. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sa teda nedá zistiť, z čoho vyvodil vo vzťahu k žalovanému 1/ záver o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu na požadovanom určení. V tejto súvislosti treba dodať, že odvolací súd nedal odpoveď ani na otázku, či za tohto stavu prichádzala do úvahy vôbec aplikácia ustanovenia § 159a O. s. p. v spojení s § 44a O. s. p. o záväznosti výroku právoplatného rozsudku o určení vecného práva k nehnuteľnosti vo vzťahu k žalovanému 2/. Ako už bolo uvedené vyššie, žalovaný 2/ nadobudol vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam od žalobcu a nie od osoby, ktorá nadobudla vecné právo k nehnuteľnostiam od žalovaného 1/. Navyše, z výsledkov vykonaného dokazovania vyplýva, že poznámka na liste vlastníctva o prebiehajúcom súdnom konaní pod č. P2-724/09, položka výkazu zmien 537/09 sa netýkala tohto konania, ale konania vedeného pred Okresným súdom Košice I sp. zn. 37C/308/2009, čo namietal aj sám žalobca a aj z tohto dôvodu žiadal vydať rozsudok, že je výlučným vlastníkom predmetných nehnuteľností aj vo vzťahu k žalovanému 2/. Pokiaľ sa odvolací súd v dôvodoch rozsudku vyjadroval k uvedeným ustanoveniam Občianskeho súdneho poriadku (str. 11 druhý odsek a tretí odsek posledná veta), sú jeho vyjadrenia nezrozumiteľné.

19. Pre úplnosť treba dodať, že právny záver konajúcich súdov, podľa ktorého kúpna zmluva uzavretá 21. 3. 2011 medzi žalobcom ako predávajúcim a žalovaným 2/ ako kupujúcim je neplatná z dôvodu, že žalovaný 2/ nadobudol predmet kúpy od nevlastníka (súd prvej inštancie tu nesprávne vychádzal zo zásady *nemo plus iuris ad alium transffere potest, quam ipse habet*), je vnútorne rozporný. Obidva súdy totiž na jednej strane dospeli k záveru, že žalobca neprestal byť vlastníkom predmetných nehnuteľností, keďže účinky absolútne neplatného právneho úkonu (kúpnej zmluvy z 26. 5. 2008 uzavretej medzi žalobcom a žalovaným 1/) nastávajú *ex tunc* (od začiatku), no na druhej strane zároveň tvrdili, že žalovaný 2/ kúpou nehnuteľností od žalobcu kupoval od nevlastníka a preto nenadobudol platne predmetné nehnuteľnosti do svojho vlastníctva.

20. Na základe zhora uvedeného možno konštatovať, že rozsudok odvolacieho súdu je pre nedostatok dôvodov a nezrozumiteľnosť nepreskúmateľný a pre vnútornú rozpornosť aj nepresvedčivý. Takéto nedostatky odôvodnenia rozsudku odvolacieho súdu treba považovať za pochybenie v takej miere, že došlo k porušeniu práva žalovaného 1/ na spravodlivý proces v zmysle § 420 písm. f) C. s. p. Dovolanie žalovaného 1/ je preto v zmysle citovaného ustanovenia prípustné a zároveň aj dôvodné.

21. Pokiaľ ide o dovolanie žalovaného 2/ treba uviesť, že aj za účinnosti Civilného sporového poriadku platí, že pod nesprávny procesný postup znemožňujúci strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, treba zahrnúť aj prípady, kedy sa odvolací súd z určitého dôvodu odmietne zaoberať meritom veci (konanie zastaví alebo odmietne odvolanie), hoci procesné predpoklady pre taký postup nie sú splnené.

22. V preskúmvanej veci z obsahu rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že vo veci samej bolo žalobe žalobcu vyhovieť a žaloba voči žalovanému 2/ bola zamietnutá výslovne z dôvodu záväznosti výroku právoplatného rozsudku o určení vecného práva žalobcu k nehnuteľnostiam pre žalovaného 2/ (§ 159a O. s. p.). V takomto prípade, výsledok sporu v merite veci, keď súd prvej inštancie určil žalobcu za výlučného vlastníka nehnuteľností, neznamená pre žalovaného 2/, že bolo rozhodnuté v jeho prospech, hoci žaloba bola voči nemu zamietnutá. Týmto výrokom rozsudku súdu prvej inštancie žalovaný 2/ bol nepochybne dotknutý na svojich právach. Podľa dovolacieho súdu žalovaný 2/ bol preto osobou oprávnenou podať proti tomuto výroku rozsudku súdu prvej inštancie odvolanie. Opačný záver by v danom prípade znamenal odopretie práva žalovanému 2/ na súdnu ochranu. Ak preto odvolací súd odvolanie žalovaného 2/ odmietol ako podané neoprávnenou osobou, išlo o postup nesprávny znemožňujúci žalovanému 2/ uskutočňovať jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces podľa § 420 písm. f) C. s. p.

23. Pre úplnosť treba dodať, že pokiaľ krajský súd v tejto súvislosti odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 10. apríla 2013 sp. zn. 6 Cdo 131, 132/2013, je jeho odkaz nenáležitý, lebo v tomto prípade krajský súd odmietol odvolanie žalovaného 2/ podľa § 218 ods. 1 písm. c) O. s. p. ako

neprípustné, keďže smerovalo proti uzneseniu, ktorým okresný súd pripustil, aby do konania vstúpil žalovaný 2/ ako ďalší účastník na žalovanej strane.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky so zreteľom na dôvody uvedené v bodoch 20. a 22. rozhodnutia, napadnutý rozsudok odvolacieho súdu v oboch výrokoch zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie (§ 449 ods. 1 v spojení s § 450 C. s. p.). Keďže dovolaniu žalovaného 1/ bolo vyhovené z dôvodu existencie vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) C. s. p., dovolací súd neskúmal ďalej prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania z hľadiska nesprávneho právneho posúdenia veci.

25. V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a tiež dovolacieho konania (§ 453 ods. 3 C. s. p.).

26. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.